

Fra Vensmoen Sanatorium.

Oppe i Saltdalen omkring, halvanna mil frå Rognan ligg Vensmoen Sanatorium ruvende som ei kjempe i landskapet og setter sin glans på dalen, med sine mange større og mindre hus omkring, så det heile likner en liten by.

Sanatoriet ligg omkransa av tett furuskog, kor igjennom det går mange vegar og stier som har sine namn etter sted og bellggenhet.

Det går til Store- og Lille utsigten — Afrika, og Paradiset, Kjærlichkeitstien, og en hel masse slike namnsteder. Karl Johan mangler heller ikke. Det er den fornemste og flotteste gate, som går langs heile sørfasaden på Sanatoriet. Her er også en butikk i nærheta. Butikken ligg tusen meter frå sanatoriet, og kalles av pasientene også bare for «Tusen». Den blir alltid besøkt en eller to ganger om dagen for at man kan følge med og se om der skulle være kommet noen slikkerier m. m.

Mot sør fortsetter Saltdalen oppover med sine vakre gårder og bygder — Så her et riklig ønskested med hensyn til natur og omgivelser. Her fins den rigtige friske og behagelige luft som fyller våre lunger, og gjør oss frisk og sterk igjen.

Mitt inni dette lever en stadig straum av Nord Norges beste ungdom som har vært så uheldig å få tuberkulose eller ei grein av denne sjukdommen. Her er et belegg på omlag 130 pasienter til hver tid. Men tross dette er jo bygging av fleire sanatorier i Nord-Norge høgst påkrevet. Dem som får plass her er jo bare en brøkdel av dem som har brystsjukdom, og trenger til sanatorie opphold.

Vensmoen sanatorium er vist nok den lengste trebygging i Skandinavien. Den er ca 265 meter langt. Det høres jo stort ut, men er dog likevel alt for lite for landsdelen her nord. Sanatoriet har er stor stab av tjenere og personale som verner om og legg alt til rette for pasientene.

Her går også tre læker hver dag, som har omsorg for oss og vi føler oss også trygg under deres fagkyndige handsaming. Her føler en seg jo heime. Det blir allti det at når en får en eller annen brystsjukdom føler en seg ikke lenger heime blant friske menn- esker. Den beste plass en då kan komme på er et sanatorium. Her finn en sine lidelses- feller og sjukdommen settar en da ikke i noen særstilling.

Alle vi som er her føler oss nær knyttet til kvarandre så det blir en eneste stor kame- ratflokk.

Mangt er det også de oppegående finne på. Lediggang er jo rota til alt ondt, og når en dertil føler seg både frisk og kjekk blir en jo ikke de beste barn for søstrene å holde styr på.

Fullkurere har tre liggekurer. En før middag og to etter. Ellers har vi spasering før og etter middag, om kvelden kan en jo også gå ut, men det føles jo litt kalt no om vinteren, så de fleste foretrekker å gå på salen. Der fordrives tida mest med kortspill og prat om ditt og datt. Vi har jo og underholdning av forskjellig slag i blant. Her er et gammalt kinoanlegg som er i bruk av og til, så vi får se en og annen film, sjølv om den er stum. Presten holder preik hver annen søndag. Maskerade har vi også hatt. Her er både piano og orgel på salen og de blir jo flittig brukt, om ikke alle som spiller er noen kunstnere så er det jo i allfall låt.

Klokken halv 9 ringer det til køys, og da straumer man av salen og legg seg, gjerne til å lese i ei bok eller blad til søstrene kommer og slukker lyset og seier godnatt kl. 9.

Når lyset blir slukket lyder det straks som en lava, av hviskende slemmer frå alle rom. Då diskuteres dagens opplevelser. Enkelte forteller om sine feil enten det er et kaverene eller en liten skygge om hva fortrøstning læken har gitt, og om kurhansamingen. Noen har vært til kanstikk andre har anlagt blåsing, og så har en vært til kontroll, og har fått løfte om å få reise heim.

Det blir også diskutert innviklede emner så røstene stig av ivrighet, historier blir servert i massevis, så enkelte blir så lattermild, at søstrene må tre til og be om nattero. Det kan jo tenkes - for en som ikke har vært på et sanatorium, at stemningen virker nedtrykkende og berer preg av sjukdommen. Men deri tar de feil. Her blir alle minst tenkt på av seg sjøl og om sin sjukdom. Heller ikke virker de oppegående passienter som en flokk sjuke og nedtrykte folk. De ser både kjekke og livlige ut, og sammen finn de på mye moro og gleder.

Vi lever i et lite samfunn for oss sjøl og vår tilpassingsevne har fått oss til å legge elsk på omgivelsene og miljøet.

Sanatoriet kaller vi for tubbskuta og oss sjøl for tubbister.

Vi er alle takksam for at vi kan få være på et sanatorium for å vinne sunnhet og helse tilbake.

Tross urolighetene ute i verda lever vi tryggt og godt her på Vensmoen, under lækenes og personalet beskyttelse. Dem takker vi alle for den gode handsaming og forpleining vi får sjøl i denne tida det er vanskelig å tilveiebringe det nødvendige som skal til for a holde sanatoriet i drift.

Vensmoen 23-1-42.

Hilsen til venner og kjente fra

K.H.